

Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Ainavu politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam projektu¹

Iebilduma/priekšlikuma iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma/priekšlikuma būtība	Nemts vērā/navņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums/priekšlikums navņemts vērā
Iebildumi par Ainavu politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam projektu			
Zemgales plānošanas reģions	1. Visā Pamatnostādņu tekstā ievērot vienotu pieeju ainaviski vērtīgo teritoriju apzīmēšanā – piemēram, <i>reģionālas nozīmes</i> vai <i>reģionāla līmeņa</i> ainaviski vērtīgas teritorijas.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	2. Precizēt, kura ir atbildīgā institūcija par metodisko vadlīniju izstrādi nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgām teritorijām.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	3. Precizēt <u>katrai</u> vai <u>konkrētām</u> nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgām teritorijām tiks izstrādātas metodiskās vadlīnijas	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	4. Lūdzam pārstrādāt Ainavu politikas pamatnostādņu 5.2. apakšnodaļā iekļauto informāciju par reģionālo līmeni, līdzīgi kā tas ir par nacionālo līmeni.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	5. Visā Pamatnostādņu dokumentā ievērot vienotu pieeju – metodiskās vadlīnijas. Precizēt vai metodiskās vadlīnijas katram plānošanas līmenim būs kā atsevišķs dokuments vai vienots visiem trīs līmeņiem, kuru apstiprina par ainavu politiku atbildīgais ministrs. Ja metodiskās vadlīnijas ir kā atsevišķi dokumenti katram plānošanas līmenim, precizēt kas tās apstiprina reģionālā un vietējā līmenī.	Nemt vērā daļēji	Pamatnostādnes paredzēta divu veidu vadlīniju izstrāde: <u>1.metodiskās</u> vadlīnijas par ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī, tajās ietverot izvērstu terminu skaidrojumu un Latvijas galveno ainavu tipu raksturojumu, kuras

¹ Ainavu politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam projekta publiskās apspriešanas laikā no 2013.gada 2.aprīļa līdz 2.maijam tika iesniegti Vidzemes un Rīgas plānošanas reģionu, Vides konsultatīvās padomes un Latvijas Arhitektu biedrības priekšlikumi.

Latvijas Ainavu arhitektu biedrības, Kurzemes un Zemgales plānošanas reģionu priekšlikumi tika iesniegti pēc norādītā termiņa.

			izstrādā tikai nacionālajā līmenī un kuras apstiprina vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs; <u>2.integrētas vadlīnijas/ieteikumi par konkrētu ainaviski vērtīgu teritoriju attīstību un plānošanu,</u> kas var tikt izstrādātas gan nacionālajā, gan reģionālajā, gan vietējā teritorijas attīstības plānošanas līmenī. <u>Integrētās vadlīnijas</u> par konkrētu ainaviski vērtīgu teritoriju attīstību un plānošanu apstiprina: -nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgajām teritorijām - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, -reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgajām teritorijām – plānošanas reģiona attīstības padome, -vietējas nozīmes ainaviski vērtīgajām teritoriju – vietējās pašvaldības dome.
--	--	--	---

Zemgales plānošanas reģions	6.5.2.nodaļas 3.punktu izteikt jaunā redakcijā	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	7.Papildināt VARAM kompetenci, iekļaujot punktu nr. 9. <u>Sagatavo priekšlikumus ainavu monitoringa koncepcijai, ņemot vērā indikatorus, kuri ir nepieciešami pārskatu sniegšanai Eiropas Vides aģentūrai un TAPIS nosacījumus</u>	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	8.Plānošanas reģionu kompetences 1.punktu izteikt jaunā redakcijā: Piedalās ainavu politikas izstrādē un īstenošanā, nepieciešamības gadījumā iesaistoties darba grupās <u>un sniedzot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, kas nepieciešami ainavu politikas īstenošanai</u>	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	9.Precizēt esošo redakciju un plānošanas reģionu kompetences 2. punktu izteikt jaunā redakcijā Piedalās ainavu plānošanas metodisko vadlīniju izstrādē <u>visos trīs līmeņos, sadarbībā ar VARAM un vietējām pašvaldībām</u>	Nemt vērā daļēji	Metodiskas vadlīnijas tiek izstrādātas tikai nacionālajā līmenī. Rīcības plānojumā (6.nod.) ir norādīts, ka atbildīgā institūcijas par metodisko vadlīniju izstrādi ir VARAM, līdzatbildīgās –plānošanas reģioni.
Zemgales plānošanas reģions	10.Precizēt esošo redakciju un plānošanas reģionu kompetences3. punktu izteikt jaunā redakcijā Sniedz priekšlikumus nacionālas <u>un vietējas</u> nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanā, <u>sadarbībā ar VARAM un vietējām pašvaldībām.</u>	Nemt vērā daļēji	Nav nepieciešams papildināt 3.punktu tabulā, jo sadarbība ar VARAM un vietējām pašvaldībām jau ir uzsvērta 5.2. nodaļas tekstā.
Zemgales plānošanas reģions	11.Paskaidrot kā domāts 8. punktā minētais, ka plānošanas reģioni izstrādā <i>metodiskās</i> vadlīnijas par reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgām teritoriju plānošanas vietējā līmenī.	Nemt vērā daļēji, Attiecīgais punkts pārformulēts.	7.Plānošanas reģionu vadlīnijās vietējo pašvaldību ilgtspējīgas

			attīstības stratēģiju izstrādei ietver ieteikumus par reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju attīstību un plānošanu.
Zemgales plānošanas reģions	12.Vietējo pašvaldību kompetences 1.punktu izteikt jaunā redakcijā Var sniegt priekšlikumus nacionāla <u>un reģionāla</u> līmeņa ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanai.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	13.Vietējo pašvaldību kompetences 2.punktu izteikt jaunā redakcijā Var piedalīties nacionālas <u>un reģionālas</u> nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanā un vadlīniju izstrādē par to attīstību un plānošanu.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	14.2.1. kā iesaistīto institūciju iekļaut arī plānošanas reģionus 2.1.Sagatavot priekšlikumus normatīvajam regulējumam par ĪADT dabas aizsardzības plānu izstrādi, precizējot prasības ainavu novērtējumam. Atbildīgā institūcija – VARAM. <u>Iesaistītās institūcijas – plānošanas reģioni.</u>	Nemt vērā daļēji	Plānošanas reģioni tiks aicināti piedalīties šo priekšlikumu sagatavošanā. Rīcības plānojumā šāda kompetence netiek ietverta, jo citi plānošanas reģioni nav izvirzījuši šādu priekšlikumu.
Zemgales plānošanas reģions	15.2.6. kā iesaistīto institūciju iekļaut arī plānošanas reģionus 2.6.Sagatavot priekšlikumus par atbalsta instrumentiem, kas nepieciešami degradēto teritoriju revitalizēšanai vai renaturalizēšanai. Atbildīgā institūcija – VARAM.	Nemt vērā daļēji	Plānošanas reģioni tiks aicināti piedalīties šo priekšlikumu sagatavošanā. Rīcības plānojumā šāda kompetence netiek ietverta, jo citi plānošanas

	<u>Iesaistītās institūcijas – plānošanas reģioni.</u>		reģioni nav izvirzījuši šādu priekšlikumu.
Zemgales plānošanas reģions	16.Pamatnostādņu ietvaros dot skaidrojumu 6. nodaļas „Turpmākās rīcības plānojums” 2.4. punktā minētajam saīsinājumam „ZBR”.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	17.Lūdzu sniegt skaidrojumu / pamatot kādēļ 6. nodaļā iekļautajiem pasākumiem nr. 2.5., 2.6., 2.7., 2.8., 2.11. un 3.8. norādītais izpildes termiņš ir tik tāls.	Nemt vērā	2.5., 2.7., 2.8, 3.8.uzdevumu izpilde paredzēta, piesaistot ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus, kas praktiski būs pieejami no 2015.gada. 2.11.uzdevums svītrots, jo ieteikumi reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju attīstībai un plānošanai tiks ietverti plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģijās. 2.6.uzdevuma izpildes termiņš ir saistīts gan ar degradēto vietu klasifikatora izstrādi, kas ir paredzēts topošajā Zemes pārvaldības likumā ² , gan ar degradēto vietu izdalīšanu teritorijas plānojumos, kuru pašvaldības veiks,

² Zemes pārvaldības likumprojekts izskatīts Ministru kabineta komitejas sēdē 2012.gada 29.oktobrī (protokols Nr.41, 3§)

			pamatojoties uz degradēto vietu klasifikatoru.
Priekšlikumi par Ainavu politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam projektu			
Vides konsultatīvā padome	Saskaņo bez iebildumiem un lūdz informēt par turpmāko saskaņošanu un tālāko dokumentu izstrādi.		
Vidzemes plānošanas reģions	1. 4. nodaļas 1.tabulu un 5. nodaļu „Rīcības virzieni un uzdevumi politikas mērķu sasniegšanai”, lūdzam papildināt ar reģiona kompetenci ainavu pārvaldībā t.sk. novērtēšanā un plānošanā un kvalitātes uzlabošanā –identificējot un izdalot reģionālas nozīmes ainavtelpas un nosakot tām kvalitātes mērķus un vadlīnijas izvirzīto mērķu sasniegšanai. Uzskatam, ka būtiski svarīgi ir noteikt ainavas ne tikai nacionālajā, bet arī reģionālajā līmenī.	Nemt vērā	
	2. Mūsaprāt, būtiski svarīgi ainavu pārvaldību realizēt reģionālajā līmenī, jo ainavu izmantošanu saistās ar pārnovadu sadarbības un attīstības iespējām, kur nav iespējams novilkt robežu līdz ar novadu robežu Uzskatam, ka nacionālajā līmeni, saskaņā ar ministrijas Nolikumu, tās funkcijām uzdevumiem un kompetenci būtu jāstrādā pie Ainavu politikas veidošanas, bet ainavu inventarizācija un pārvaldība, ņemot vērā ainavu raksturu ir reģionāla un vietēja līmeņa funkcija.	Nemt vērā daļēji	Pašlaik VARAM izstrādā priekšlikumus par plānošanas reģionu statusu un funkcijām
	3. 1. tabulā norādīts, ka vairākas funkcija nodrošina VARAM reģionālās institūcijas. Lūdzam precizēt par kādām VARAM reģionālajām institūcijām iet runa.	Nemt vērā	
	4. Plānošanas reģioni ir tikušies ar Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvjiem, lai pārrunātu iespējas turpmāk dabas aizsardzības konsultatīvas padomes organizēt reģionālā līmenī, kas ir ļoti ciešā mērā saistīts ar	Nemt vērā	

	ainavu politiku un pārvaldi reģionos.		
Rīgas plānošanas reģions	1.RPR lūdz ainavu politikas mērķa sasniegšanai kā kompetento institūciju iekļaut plānošanas reģionus. Papildināt 1.tabulu „Institūciju kompetence ainavu pārvaldībā” ar reģionālo pārvaldības līmeni, nosakot plānošanas reģionus kā atbildīgās institūcijas un definējot to kompetences ainavu pārvaldības jomā.	Nemt vērā	
	2.Papildināt 5.nodaļu, nosakot, ka, novērtējot un plānojot ainavas nacionālajā līmenī, tiek īstenota sadarbība gan ar vietējam pašvaldībām, gan plānošanas reģioniem.	Nemt vērā	
	3.Noteikt, ka izdalītajām nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgajām teritorijām nacionāla līmeņa tematiskie plānojumi - ainavu plāni izstrādājami sadarbībā ar plānošanas reģioniem, attiecīgajam pašvaldībām, ekspertiem un sabiedrību. Papildināt 5.1.nodāju, iekļaujot plānošanas reģionu kompetences un uzdevumus ainavu novērtēšanā un plānošanā.	Nemt vērā	
	4.Papildināt 6.nodaļas tabulu „Turpmākas rīcības plānojums”, iekļaujot plānošanas reģionus kā atbildīgas vai/un iesaistītas institūcijas noteikto ainavas politikas mērķu sasniegšanai, kas piedalās reģionāla mēroga dabas un urbāno ainavtelpu identificēšanā, nosakot ainavu kvalitātes mērķus un izstrādājot vadlīnijas reģionāla mēroga ainavtelpu ilgtspējīgai, integrētai un saskaņotai plānošanai.	Nemt vērā	
	5.Paredzēt, ka plānošanas reģioni piedalās ainavu monitoringa koncepcijas sagatavošana, kura tiek iekļautas kompetences monitoringa nodrošināšanai nacionālajā, reģionālajā un vietēja līmenī.	Nemt vērā	
	6.Iekļaut plānošanas reģionus kā projektu partnerus starptautiska un reģionāla līmeņa projektos, kas saistīti ar	Nemt vērā	

	ainavu pārvaldību un pētniecību (47.-49.1pp.).		
	7.Papildināt pamatnostādņu projekta 4.3.nodaļu, iekļaujot atsauci uz „Reģionālās politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam” dokumentu.	Nemt vērā	
Kurzemes plānošanas reģions	1. Lūdzam papildināt Ainavu politikas pamatnostādņēs iekļauto 1.tabulu „Institūciju kompetence ainavu pārvaldībā”, nosakot, ka plānošanas reģioni: • Piedalās ainavu politikas izstrādē un īstenošanā; • Piedalās ainavu novērtēšanas un plānošanas metodikas izstrādē; • Sniedz priekšlikumus nacionāla līmeņa ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanai; • Piedalās nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju robežu un ainavu plānu projektu, kā arī ĪADT dabas aizsardzības un ainavu ekoloģisko plānu izstrādē; • Piedalās starptautiskajos, nacionāla un reģionāla līmeņa projektos saistībā ar ainavu pārvaldību un pētniecību; • Sadarbībā ar VARAM un pašvaldībām organizē aktivitātes, veicinot Konvencijai atbilstošas izpratnes par ainavu vērtībām veidošanos; • Izstrādājot plānošanas reģionu telpiskās attīstības perspektīvas, tajās nosaka reģionālās nozīmes ainaviski vērtīgās teritorijas; • Izstrādājot plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, tajās iekļauj vadlīnijas vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanai, iekļaujot prasības ainaviski vērtīgu teritoriju plānošanai un aizsardzībai; • <i>Izvērtē un sniedz atzinumus par pašvaldību tematisko plānojumu - ainavu plānu atbilstību plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ietvertajām vadlīnijām;</i> • Var izstrādāt reģionāla līmeņa tematiskos plānojumus	Nemt vērā daļēji	Pamatnostādņēs punkts „<i>Izvērtē un sniedz atzinumus par pašvaldību tematisko plānojumu - ainavu plānu atbilstību plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ietvertajām vadlīnijām</i>” precizēts atbilstoši Ministru kabineta noteikumu projektam „Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”. Plānošanas reģioni sadarbībā ar sabiedrību un pašvaldībām nosaka reģionālās nozīmes ainaviski vērtīgas teritorijas un iekļauj tās plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģiju telpiskās attīstības perspektīvās. Ieteikumi šo teritoriju attīstībai un plānošanai

	– ainavu plānus.		tiek ietverti plānošanas reģiona vadlīnijās vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izstrādāšanai. Sniedzot atzinumus par vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas atbilstību augstāka līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem, plānošanas reģioni vērtē arī šajos vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ietvertos risinājumus attiecībā uz ainavām.
Kurzemes plānošanas reģions	2.Lūdzam precizēt Pamatnostādņu projekta 1.tabulā ietverto plānošanas reģionu kompetenci Nr.7, izsakot to šādā redakcijā: "Izstrādājot plānošanas reģionu telpiskās attīstības perspektīvas, tajās attēlo ainaviski vērtīgās teritorijas."	Nemt vērā	
Kurzemes plānošanas reģions	3.Lūdzam precizēt Pamatnostādņu projekta 1.tabulā plānošanas reģionu kompetenci Nr.8, izsakot to šādā redakcijā: „Plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģijās ietver vadlīnijas ainavu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai.	Nemt vērā, veicot redakcionālus precizējumus	
Kurzemes plānošanas reģions	4.Lūdzam precizēt Pamatnostādņu projekta 1.tabulā plānošanas reģionu kompetenci Nr.10, izsakot to šādā redakcijā: "Var izstrādāt tematiskos plānojumus - ainavu plānus	Nemt vērā, veicot redakcionālus precizējumus	

	konkrētām ainaviski vērtīgajām teritorijām, kuros iekļauj vadlīnijas to attīstībai un plānošanai".		
Kurzemes plānošanas reģions	5.Lūdzam precizēt Pamatnostādņu projekta 1.tabulā vietējo pašvaldību kompetenci Nr.1 un Nr.2, nosakot, ka vietējās pašvaldības var sniegt priekšlikumus un piedalīties <u>arī reģionālas nozīmes</u> ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanā un vadlīniju izstrādē par to attīstību un plānošanu.	Nemt vērā	
Kurzemes plānošanas reģions	6.Pamatnostādņu projekta 5.2.nodaļā un 6.nodaļas 2.9.uzdevumā minētajā elektroniskajā Latvijas ainavu atlantā jāparedz iespējas plānošanas reģioniem un pašvaldībām ievadīt tajā reģionālas un vietējas nozīmes ainaviski vērtīgas teritorijas, lai rezultātā iegūtu visaptverošu informāciju par Latvijas ainavām.	Nemt vērā	

	7.Lūdzam svītrot no 6.nodaļas „Turpmākās rīcības plānojums” 2.8. uzdevumu „Novērtēt ainavas reģionālajā līmenī, izdalot reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgas teritorijas gan lauku, gan urbānajā telpā”.	Nemt vērā	
Kurzemes plānošanas reģions	8.Nemot vērā iepriekš minēto, attiecīgi lūdzam labot 5.2.nodaļas aprakstošo daļu - 42.lpp. 3. un 4. rindkopu, izsakot tās šādā redakcijā: "Ainavu plānošana, pamatojoties uz dabas faktoru, arhitektūras, pilsētbūvniecības, <u>reģionālajām</u> un kultūrvēsturiskajām īpatnībām un kvalificētu speciālistu ieteikumiem, sadarbībā ar sabiedrību var tikt veikta arī reģionālā un vietējā līmenī. Pamatojoties uz esošajiem pētījumiem un iesaistot kompetentus ainavu speciālistus un pētniekus, plānošanas reģioni sadarbībā ar pašvaldībām un sabiedrību nosaka reģionālas nozīmes ainaviski vērtīgas teritorijas un iekļauj tās reģionu telpiskās attīstības perspektīvās. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām plānošanas reģionu ilgtspējīgas attīstības stratēģijās tiek ietvertas vadlīnijas vietējo pašvaldību	Nemt vērā, veicot redakcionālus precizējumus	

	teritorijas attīstības plānošanai, tajā skaitā arī vadlīnijas ainavu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai. Sniedzot atzinumus par vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu atbilstību augstāka līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem, plānošanas reģioni izvērtē tajos ietvertos risinājumus attiecībā uz ainavām (piemēram, kā plānošanas dokumenta risinājumi ietekmē ainavas politikas mērķu sasniegšanu, vai tie rada priekšnosacījumus ainavu kvalitātes uzlabošanai). Konkrētām ainaviski vērtīgajām teritorijām plānošanas reģioni var izstrādāt tematiskos plānojumus - ainavu plānus, iekļaujot tajos vadlīnijas ainavu to attīstībai un plānošanai, kurām ir ieteikuma raksturs teritorijas attīstības plānošanai vietējā līmenī.		
Zemgales plānošanas reģions	1. Aicinām papildināt nodaļas 4. „Ainavu politikas pamatprincipi, nākotnes redzējums, mērķi un rīcības virzieni”, 5. „Rīcības virzieni un uzdevumi politikas mērķu sasniegšanai”, kā arī 6. „Turpmākās rīcības plānojums” ar konkrētu plānošanas reģionu kompetenci ainavu pārvaldībā (attiecīgi arī koriģēt 1.tabulā minēto – VARAM reģionālās institūcijas) vismaz šādos punktos: -Nosakot, ka plānošanas reģioni piedalās ainavu politikas izstrādē un īstenošanā; -Nosakot, ka plānošanas reģioni piedalās ainavu novērtēšanas un plānošanas metodikas izstrādē; -Nosakot, ka plānošanas reģioni sniedz priekšlikumus nacionāla līmeņa ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanai; -Nosakot, ka tiek izdalītas nacionālas, reģionālas un vietējas nozīmes ainaviski vērtīgās teritorijas.	Nemt vērā	
Zemgales plānošanas reģions	2.Aicinām pamatnostādņēs plānotās metodiskās vadlīnijas izstrādāt kā vienotu dokumentu ar nodaļām par nacionālas, reģionālas un vietējas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju novērtēšanu, plānošanu un attīstību, ietverot ainavu	Nemt vērā , gatavojot darba uzdevumu par metodisko vadlīniju ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī izstrādi	

	monitoringu, kā arī terminu skaidrojumu un Latvijas galveno ainavu tipu klasifikāciju.		
Latvijas Arhitektu savienība	1.Nodaļā 4.3. iesakām redakcionālos labojumus: •aizstāt „daudzfunkcionālas ainavas” ar „daudzveidīgas ainavas”, tā ka ainavas nav ēkās vai ierīces, Mērķi formulēt kā : „Daudzfunkcionālas un kvalitatīvas ainavas, kas visa Latvija uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti, veicina vietu, reģionu un valsts ekonomisko aktivitāti un <i>kultūrvēsturiskās identitātes</i> atpazīstamību, kā arī nodrošina bioloģisko daudzveidību.”	Neņem vērā	Pamatnostādnes uzsver, ka ainavas ir gan darbības rezultāts, gan pamats darbībām/funkcijām. Turklāt arī starptautiskajā līmenī, lai uzsvērtu ainavu potenciālu cilvēku darbībām, tiek lietots termins „ <i>daudzfunkcionālas ainavas</i> ”. Identitātes jēdziens sevī ietver arī kultūrvēsturiskos aspektus, tāpēc tos izdalīt atsevišķi nav nepieciešams.
Latvijas Arhitektu savienība	2.Ainavu pārvaldība vietā lietot „ainavu attīstības pārvaldība”	Neņem vērā	Termins ainavu pārvaldība tiek lietots Eiropas ainavu konvencijā noteiktajā redakcijā: <i>Ainavu pārvaldība no ilgtspējīgas attīstības perspektīvas nozīmē darbības, lai nodrošinātu regulāru ainavas kopšanu ar mērķi virzīt un harmonizēt pārmaiņas, kuras rada sociālie, ekonomiskie un vides procesi.</i>

Latvijas Arhitektu savienība	3.Iesakām redakcionālos labojumus: Rindkopu: „pamatojoties uz reljefa un valdošo cilvēka darbības veidu jeb funkcionālas izmantošanas atšķirībām, identificē, klasificē un novērtē ainavas visa attiecīgas vietējas pašvaldības administratīvajā teritorijā" izslēgt un aizstāt ar: „pamatojoties uz dabas faktoru, arhitektūras, pilsētbūvniecības, saimniecības vai citām kultūrvēsturiskajam īpatnībām, saskaņā ar kvalificētu speciālistu ieteikumiem identificē, klasificē un novērtē ainavas visā attiecīgās vietējās pašvaldības administratīvajā teritorijā.	Nemt vērā, redakcionāli precizējot	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	1.Sagatavotais dokuments „Ainavu politikas pamatnostādnes” kā galveno darbības virzienu nosaka pētījumus par esošo ainavu kvalitāti un raksturu, kā arī sabiedrības izglītošanu, <u>atstājot novārtā ainavu uzturēšanu (apsaimniekošanu) un ainavu attīstības plānošanu un ainavu izbūvi</u> . Par to liecina arī tabula, kurā redzami darbības <i>Rezultatīvie rādītāji</i> .	Nemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	2.„Ainavu politikas pamatnostādnes 2013.- 2019.gadam” ir iezīmēta normatīvo aktu pilnveidošanas nepieciešamība teritoriju plānošanas jomā, <u>bet nav ietverta ainavu izveides un uzturēšanas normatīvā bāze</u> (arī teritoriju labiekārtošanas un ilgtspējīgu apsaimniekošanas risinājumu ieviešanai, kas veido pilsētvides ainavas estētisko, ekoloģisko, kultūrvēsturiskā mantojuma kvalitāti), pamatojoties uz Eiropas Ainavu konvencijā noteiktajiem principiem.	Neņemt vērā	Ainavu plānošana ir ietverta Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „ Vispārīgie teritorijas plānošanas , izmantošanas un apbūves noteikumi”12.sadaļā „Ainavu aizsardzības un plānošana”. 222.punkts nosaka, ka teritorijas plānojumā un

			lokālpārplānojumā var noteikt ainaviski vērtīgās teritorijas, kuras attēlo grafiskajā daļā. Savukārt pārējos šīs sadaļas punktos ir noteikts, ka ainaviski vērtīgajās teritorijās ir aizliegtas darbības, kuru rezultātā notiek nevēlamas ainavas struktūras izmaiņas un pašvaldības var pieprasīt veikt ainavas izvērtējumu detālplānojuma vai būvprojekta ietvaros, kā arī raksturots ainavu plāna saturs.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	3.Nenoliedzot analītiskas pieejas un pētījumu nozīmi jebkura darba sākuma stadijā, vēlamies norādīt, <u>ka daudz lielāka uzmanība jāpievērš rīcībai – reālai teritoriju sakārtošanai, ainavu izkopšanai un jaunu, kvalitatīvu ainavu izveidei</u>, it sevišķi pilsētvides un degradētajās teritorijās. Šis mērķis ļoti cieši sasaucas ar <i>Eiropas Ainavu konvencijas preambulā</i> noteikto „...apzinoties, ka ainavām ir nozīmīga sabiedriskā loma kultūras, ekoloģijas, vides un sociālajā jomā, ka tās ir saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss un ka to aizsardzība, pārvaldība un plānošana var radīt jaunas darba vietas.	Nemt vērā daļēji	Pamatnostādņu darba grupa vienojās, ka prioritārais uzdevums ir ainavu politikas <u>integrēšana visu līmeņu teritorijas attīstības plānošanā, akcentējot ainavu plānošanu</u>. <i>Ainavu plānošana ir secīgu pasākumu kopums, kas ietver ainavu identificēšanu, novērtēšanu, kā arī ainavu kvalitātes mērķu (vēlamā</i>

			<i>stāvokļa) un to sasniegšanai nepieciešamo principu un rīcību apzināšanu.</i> Tā kā nepieciešamās rīcības izriet no katras ainavas īpatnībām, lai tās noteiktu, vispirms ir jāveic secīgu darbību kopums - ainavu plānošana.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	4.Vēršam uzmanību uz to, ka sagatavotajā dokumentā „Ainavu politikas pamatnostādnes 2013.- 2019.gadam” ir <u>loti vāji iezīmētas rīcības un instrumenti</u>, kas palīdzētu izveidot kvalitatīvu dzīves vidi tieši ikdienā cilvēku visvairāk lietotajās – dzīvojamajās teritorijās.	Nemt vērā daļēji	5.2. Ainavu pārvaldības uzlabošana Detālāka ainavu plānošana var tikt īstenota, izstrādājot teritorijas plānojumu un citus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, piemēram, tematiskos plānojumus – ainavu plānus. Var tikt sagatavots gan vispārīgs ainavu plāns visai pašvaldības administratīvajai teritorijai, gan detalizētāki ainavu plāni dažāda veida un lieluma teritorijām, kurus apstiprina pašvaldība. Ainavu plānošana var tikt veikta arī lokālplānojuma,

			detālplānojuma vai būvprojekta ietvaros. Ņemot vērā Konvenciju, vēlams plānot gan izcilas, gan degradētas, gan ikdienas ainavas, piemēram, <u>dzīvojamās apbūves teritorijas</u>. Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 228. Ainavu plānu var izstrādāt kā tematisko plānojumu, kurā minēti ieteikumi turpmākai rīcībai.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	5.Sagatavotajā dokumentā definēti divi politikas apakšmērķi, attiecīgi nosakot līdz 2019.gadam veicamās rīcības šo mērķu sasniegšanai: 1. <u>Ainavu pārvaldības uzlabošana un normatīvā regulējuma pilnveidošana.</u> 2. <u>Izpratnes par ainavām veidošana, izglītības, speciālistu apmācības un pētniecības uzlabošana.</u> Turpretī <i>Eiropas Ainavu konvencijā</i> viens no galvenajiem izvirzītajiem mērķiem ir <u>kvalitatīvas dzīves telpas veidošana, t.sk. ainavu radīšana.</u>	Ņemot vērā	Kvalitatīvas dzīves telpas veidošana ir ietverta pamatnostādņēs: 1.2. Informācija par pamatnostādņu izstrādi Diskusiju rezultātā darba grupa vienojās, ka: ainavas ir nozīmīgs Latvijas attīstības resurss – būtiska <u>iedzīvotāju dzīves kvalitātes</u>, vietu,

			reģionu un visas valsts identitātes un attīstības komponente. Ainavu politikas mērķis: <i>Daudzfunkcionālas un kvalitatīvas ainavas, kas visā Latvijā <u>uzlabo cilvēku dzīves kvalitāti</u>, veicina vietu, reģionu un valsts ekonomisko aktivitāti un atpazīstamību, kā arī nodrošina bioloģisko daudzveidību.</i>
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	6.LAAB ierosina - lai sasniegtu šo mērķi, kā viens no galvenajiem soļiem nosakāms būvniecības procesu regulējošo normatīvo aktu pilnveidošana, ietverot tajos konkrētas prasības par ainavas veidošanu ikkatrā attīstāmajā teritorijā un objektā. (Jau daudzus gadus nav spēkā LBN-100, kas bija vienīgais vispusīgais normatīvais akts, kas ietvēra prasības apdzīvotu vietu plānošanai, pilsētvides labiekārtošanai, un reglamentēja kvalitatīvas publiskās telpas veidošanu). Šobrīd Latvijas likumdošanā nav šādu instrumentu, līdz ar to ne būvvaldēm, ne teritoriju plānotājiem, pamatojoties uz normatīvo aktu prasībām, nav iespējams ietekmēt konkrētu teritoriju ainavu veidošanas kvalitāti. Trūkst normatīvo aktu, kas skaidri definētu <u>kāds ir ainavas plānošanas, saglabāšanas, attīstības un apsaimniekošanas process</u> (atšķirīga mēroga ainavām no aizsargājamiem ainavu apvidiem līdz ielu ainavai ciematos). <u>Nepieciešams skaidri definēt, kas ir kvalitatīva ainava, nosakot izmērāmus rādītājus.</u> Līdz ar to būtu iespējams noteikt prasības gan ainavas	Nemt vērā daļēji	Svarīgs ainavu politikas princips – pakāpeniskums. Tas nozīmē, ka ainavu jautājumi vispirms tiek ietverti pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijās, tad teritorijas plānojumos un tematiskajos plānojumos. Pamatojoties uz minētajiem pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, var noteikt prasības arī detālplānojumu un būvprojektu izstrādei. Turklāt spēkā ir Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu

	aizsardzībai, uzturēšanai un apsaimniekošanai, gan ainavas izveidei būvniecības laikā.		Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”, kuru 12.sadaļā „Ainavu aizsardzība un plānošana” ir: -noteikts, ka teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt ainaviski vērtīgas teritorijas, kuras attēlo grafiskajā daļā; -noteikti nosacījumi ainaviski vērtīgu teritoriju aizsardzībai un plānošanai, kā arī ainavu plānu izstrādei. Citās šo noteikumu sadaļās ir noteiktas prasības atsevišķu teritoriju, piemēram, ciemu un pilsētu, lauku, vasarnīcu un dārza māju apbūves, kā arī ūdeņu plānošanai. Pamatnostādņu rīcības plānojumā paredzēts: <i>3.7.Izstrādāt metodiskas vadlīnijas par ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī, ietverot</i>
--	---	--	---

			<i>tajās izvērstu terminu skaidrojumu un Latvijas galveno ainavu tipu raksturojumu.</i>
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	7.LAAB ierosina papildināt un veikt izmaiņas sekojošos pamatnostādņu punktos: <u>Terminoloģija:</u> <i>Ainavas uztverei ir dažādi līmeņi - makro ainava, par ko lielākoties tiek runāts teritorijas plānojumos un mikro ainava, kas ir daudz izprotamāka katram indivīdam, jo ir ar skatienu uztverama (ielu ainavas, ceļu ainavas, krastmalu ainavas u.c.). Lai ainavas politika aptvertu visus ainavas līmeņus un neskartu tikai makro ainavas līmeni lūdzam papildināt terminu skaidrojumus ar sekojošiem terminiem un to detalizētu skaidrojumu.</i>	Nemt vērā daļēji	Pamatnostādņu sadaļa „Termini” ir papildināta ar terminiem, <u>kuri ir lietoti tekstā.</u> Ir papildināts rīcības plānojuma 3.7.uzdevums: <i>Izstrādāt metodiskas vadlīnijas par ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī, ietverot tajās izvērstu terminu skaidrojumu un Latvijas galveno ainavu tipu raksturojumu..</i>
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	<i>8.Iesakām visā dokumentā izvairīties no angļu valodā lietoto terminu aizguvumiem, kā piemēram „urban landscape” latviskojums terminā - „urbānā ainava” būtu aizstājams ar latviešu valodā lietoto terminu - „pilsētvides ainava”.</i>	Neņemt vērā	Pamatojoties uz LPS atzinumu un vienošanos starp institūciju sanāsmē š.g. 24.maijā, pamatnostādnēs ir jālieto un jāpopularizē <u>Eiropas ainavu konvencijā ietvertie termini.</u> Eiropas ainavu konvencijas latviskajā redakcijā, kas ir pieņemta ar likuma spēku, tiek lietots termins „urbānā ainava”.

Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	9.Aizsargjosla (aizsardzības zona) noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes <i>[Ministra kabineta noteikumi Nr. 392. „Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika”]</i> .	Ņemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	10.Ainavas identifikācija un novērtēšana nozīmē, ar mērķi uzlabot zināšanas par valsts teritorijā esošajām ainavām, identificēt (noteikt) ainavas visā tās teritorijā; analizēt to īpašības, un spēkus un ietekmes, kas tās pārveido; dokumentēt un ņemt vērā izmaiņas; un novērtēt šādi identificētās ainavas, ņemot vērā to īpašās vērtības, kuras ieinteresētās puses un iedzīvotāji tām ir piešķirušī. <i>[European Landscape Convention. Council of Europe [online 30. 03. 2010].</i>	Ņemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	11.Ainavu degradācija -tas ir izpausmju kopums, kuru pamatā ir nekvalitatīva saimnieciskā darbībā, ar kvalitāti saprotot ne tikai fizisko, bet arī plānošanas kvalitāti, visu saimnieciskajā darbībā iesaistīto personu atbildības un kultūras līmeni <i>[Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai. Rīga: VARAM, 1995].</i>	Ņemt vērā daļēji , definīcija ir precizēta, ņemot vērā arī LPS priekšlikumu	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	12.Ainavu apsaimniekošana 1)nozīmē vietas elementu un struktūru nepārtrauktu aizsargājošu kopšanu. Apsaimniekošanas aktivitātēm ir jābūt nošķirtām no atjaunošanas darbiem. <i>[The Burra Charter (The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance)].</i> 2) nozīmē, saskaņā ar saistošajiem noteikumiem, nepieļaut darbības, kuru dēļ objekts zaudē savu estētisko, ainavisko,	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

	ekoloģisko, zinātnisko, kultūrvēsturisko vai izglītojošo vērtību. Pašvaldība saistošo noteikumu izstrādē pieaicina ainavu arhitektu <i>[Ministru kabineta noteikumi Nr. 819. „Parku ierīkošanas kārtība un apsaimniekošanas pamatprincipi”].</i>		
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	13.Ainavu plāns - teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kuru izstrādā kā attiecīgā teritorijas attīstības plānošanas līmeņa tematisko plānojumu - novadu, pagastu plānojumu <i>sastāvdaļu</i>. Tā grafiskajā daļā attēlo teritorijas ainavu struktūru, īpašas teritorijas, piemēram, vērtīgas ainavas vai vietas, kurās nepieciešams veikt padziļinātu izpēti, ainaviskos ceļus un atbilstoši mērogam arī publiski pieejamus skatu punktus un perspektīvas, bet teksta daļā ietver ainavu novērtējumu, ainavu kvalitātes mērķus un ieteikumus to sasniegšanai. Ainavu plānu var izmantot kā pamatojumu finansiālā un cita veida atbalsta plānošanai un koordinēšanai.	Neņem vērā	Saskaņā ar MK 2012.gada 16.oktobra noteikumu nr. 711 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 19.punktu teritorijas plānojumā ietilpst paskaidrojuma raksts, grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Ainavu plāns – <i>teritorijas attīstības plānošanas dokuments</i>, ainavu pārvaldības plāns, kuru izstrādā kā nacionālā, reģionālā vai vietējā teritorijas attīstības plānošanas līmeņa <i>tematisko plānojumu</i>.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	14.Apstādījumi Pilsētvides ainavas neatņemama sastāvdaļa. Cilvēku mērķtiecīgi labiekārtotas teritorijas, kas nodrošina dzīves vides kvalitāti apbūves teritorijās - parki, skvēri, dārzi, kapsētas, pagalmi, jumta dārzi, nogāžu stiprinājumi, aizsargstādījumi, ielu un ceļu apstādījumi, u.c.	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	15. Apstādījumu struktūras plāns - pilsētu, ciemu, u.c. apdzīvotu teritoriju teritorijas plānojuma vai detālplānojuma sastāvdaļa, kurā atspoguļota saglabājamā apstādījumu sistēmas telpiskā struktūra tās plānotā attīstība un tās pārvaldības nosacījumi	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	16. Attīstības plānošana -ietver pašreizējās situācijas apzināšanu, mērķtiecīgus pētījumus, prognozes, vērtēšanu, lēmumu pieņemšanu, iesaistot sabiedrību, valsts un pašvaldības institūcijas, vērsts uz attīstības stratēģijas un teritorijas plānojuma izstrādāšanu, pieņemšanu vai pārskatīšanu <i>[Likums „Par Eiropas ainavu konvenciju”. Latvijas Republikas likums];</i> -principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību <i>[Attīstības plānošanas sistēmas likums].</i>	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	17. Autentiskums - (1) oriģināls, īsts uz pirmavota balstīts. Autentiskuma jēdzienu lieto, lai raksturotu kultūrvēsturiskā mantojuma kvalitāti – patiesu vērtību pretstatā mākslīgi radītām formām, kultūras objektiem, inscenētiem, iestudētiem pasākumiem, galvenokārt tūristu piesaistei <i>[The Nara Document on Authenticity. ICOMOS. Dambis, J. Rīgas centra arhitektoniski telpiskās vides kvalitāte 1995–2010. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 2010.]</i> (2) autentiskums ir mēraukla tai pakāpei, kādā kultūras mantojuma raksturīgās pazīmes precīzi liecina par to nozīmīgumu, (ieskaitot projektu, materiālu, celtnieku darbu, izvietojumu, funkcijas, tradīcijas un garu) ticami un precīzi dod liecību par to nozīmīgumu <i>[Rīgas harta par autentiskumu un vēsturisko objektu atjaunošanu kultūras mantojuma kontekstā. www.mantojums.lv].</i>	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	18.Bioloģiskā daudzveidība - nozīmē dzīvo organismu formu dažādību visās vidēs, tai skaitā sauszemes, jūras un citās ūdens ekosistēmās un ekoloģiskajos kompleksos, kuru sastāvdaļas tās ir. Tā ietver daudzveidību sugas ietvaros, starp sugām un starp ekosistēmām [<i>Convention of Biological Diversity United Nations</i>].	Ņemt vērā	
	19.Ilgspējīga attīstība - sabiedrības labklājības, vides un ekonomikas integrēta un līdzsvarota attīstība, kas apmierina iedzīvotāju pašreizējās sociālās un ekonomiskās vajadzības un nodrošina vides aizsardzības prasību ievērošanu, neapdraudot nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanas iespējas, kā arī nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. [<i>Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam</i>].	Ņemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	20.Integritāte (<i>angļu valodas termins – integrity</i>) nozīmē materiālo veselumu, viengabalainību un nevainojamu stāvokli. [<i>Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage. UNESCO</i>].	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	21.Konservācija – (1) kultūras, mākslas, tehniskās un amatniecības aktivitāte, kas balstās uz humanitāriem un zinātniskiem pētījumiem un sistemātisku izpēti [<i>Guidelines for Education and Training in the Conservation of Monuments, Ensembles and Sites. UNESCO</i>]; (2) pieminekļa vai tā daļas būvnieciska, fizikāla un ķīmiska nostiprināšana [<i>Ministra kabineta noteikumi Nr. 474. „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”</i>]. (3) nozīmē visu procesu kontroli tik lielā mērā, lai tiktu saglabātas kultūrvēsturiskās vērtības un nozīmība [<i>The Burra Charter (The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance)</i>].	Neņem vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	22.Konservācijas pārvaldības plāns - instruments ar kura palīdzību tiek apzināti visi saglabājušies kultūrvēsturiskas ainavas elementi un struktūras, novērtēts to stāvoklis un veikts aprēķins to saglabāšanai ilgtermiņā, pakāpeniski atjaunojot vēsturisko dizainu [Watkins, J., Wright, T., <i>The Management & Maintenance of Historic Parks, Gardens & Landscapes: the English Heritage Handbook. London: Publisher of Historic Gardens Review, 2009, 352 p. ISBN 978-0711-22439-1</i>].	Nemt vērā daļēji	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	23.Kultūrainava - (1) tās ir ainavas, ko cilvēks ir veidojis ar nodomu (dārzu un parku ainavas); (2) tās ir vēsturiski attīstījušās ainavas: (a) reliktās vai fosilās ainavas, kuras savā attīstības procesā ir nonākušas beigu fāzē, bet vēl ir redzamas ainavas dabiskais pamats (tās varētu būt tradicionālās ainavas Eiropas izpratnē) un (b) ainavas, kuras pakļautas mūsdienu tehnokrātiskajiem procesiem; (3) kultūrainavas, kurām piemīt reliģijas, mākslas vai kultūras asociācijas [Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage. UNESCO].	Neņem vērā	Izpratne par kultūrainavu ietverta pamatnostādņu tekstā: 3.1. Latvijas ainavu veidošanās un mainība Līdz ar to <u>visas Latvijas mūsdienu ainavas ir tieši vai netieši veidā cilvēku veidotas kultūrainavas</u> - vēstures liecinieces, kurās kultūrvēsturiskie elementi un <i>struktūras ir saglabājušās</i> gan no laika pirms mūsu ēras, gan jaunākiem laikiem.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	24.Kultūras mantojums tiek saprasts: (1) pieminekļi – arhitektūra, monumentālās skulptūras un glezniecības darbi, arheoloģiski elementi vai struktūras, uzraksti, alas vai elementu grupas, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, mākslas vai zinātnes viedokļa; (2) ansambļi – atsevišķu vai apvienotu ēku grupas, kam dēļ to arhitektūras, vienotības vai to vietas ainavā ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, mākslas vai zinātnes viedokļa; (3) ievērojamas vietas – cilvēka radītas vai cilvēka un dabas kopīgi radītas, kā arī teritorijas, kas	Nemt vērā	

	ietver arheoloģiski ievērojamas vietas, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, estētikas, etnoloģijas vai antropoloģijas viedokļa [<i>Likums „Par konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību”</i>].		
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	25.Kultūrvēsturiska vērtība - cilvēka radošā gara meistardarbs, kas demonstrē nozīmīgu cilvēces vērtību mijiedarbību noteiktā laika posmā vai vietā saistībā ar arhitektūras vai tehnoloģijas attīstību, monumentālo mākslu, pilsētas plānošanu, ainavu dizainu, kas tieši vai materiāli ir saistīts ar notikumiem, dzīvām tradīcijām, mākslas vai literāriem darbiem, kam piemīt īpaša universāla vērtība un kas nav jaunāks par 25 gadiem [<i>Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.</i>].	Neņemtvērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	26.Lauku attīstība - nelauksaimniecisko produktu ražošanas lauku teritorijā, kā arī ar ūdens un zemes resursu izmantošanu saistīto pakalpojumu sniegšana un lauku ainavas saglabāšana [<i>Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.</i>].	Neņemtvērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	27.Mākslas piemineklis - skulptūras, glezniecības darbi (piemēram, altārglezņas, sienu vai griestu gleznojumi, ikonas), baznīcu iekārtas, stāļgrafikas, reti iespieddarbi, miniatūras, akvareļi, lietišķās, dekoratīvās mākslas paraugi (piemēram, keramikas, stikla, metāla, koka, akmens, kaula, ādas, tekstiliju izstrādājumi), kinodokumenti, fotodokumenti, videodokumenti, skaņu ieraksti, kas raksturo mākslas stilus, laikmetu un konkrētu apvidu [<i>Ministra kabineta noteikumi Nr. 474. „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”</i>].	Neņemtvērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	28.Nemateriālais mantojums nozīmē paražas, spēles un mutvārdu izpausmes formas, zināšanas un prasmes, kā arī ar tiem saistītus instrumentus, priekšmetus, artefaktus un kultūrtelpas, ko kopienas, grupas un dažos gadījumos –	Neņemtvērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

	atsevišķi indivīdi atzīst par sava kultūras mantojuma daļu. Šo nemateriālo kultūras mantojumu, kas tiek nodots no paaudzes paaudzē, kopienas un grupas nemitīgi rada no jauna atkarībā no apkārtējās vides, mijiedarbībā ar dabu un savu vēsturi, un tas veido viņās identitātes un pēctecības izjūtu, tādējādi veicinot cieņu pret kultūras daudzveidību un cilvēka radošo darbību <i>[Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage]</i> .		
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	29.Ainavu pārvaldība - no ilgtspējīgas attīstības perspektīvas nozīmē darbības, lai nodrošinātu regulāru ainavas kopšanu ar mērķi virzīt un harmonizēt pārmaiņas, kuras rada sociālie, ekonomiskie un vides procesi <i>[Likums „Par Eiropas ainavu konvenciju”]</i> .	Nemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	30.Pārvaldības plāns ir instruments, domājot par ilgtspējīgu attīstību, tādējādi nodrošinot <u>regulāru ainavas uzturēšanu, vienlaicīgi vadot un saskaņojot izmaiņas, kas radušās dažādos vides, sociālo un ekonomisko ietekmju procesos</u> <i>[Lebeau, R.P. Landscape and Nature. Naturopa. Council of Europe, 2002, No. 98, 40 p. ISSN 0250-7072.]</i> .	Nemt vērā daļēji	Termini Ainavu plāns – teritorijas attīstības plānošanas dokuments, ainavu pārvaldības plāns, kuru <i>izstrādā kā nacionālā, reģionālā vai vietējā teritorijas attīstības plānošanas līmeņa tematisko plānojumu.</i>
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	31.Radošums iedzimta un izkopta indivīda īpašība/spēja radīt oriģinālas un jaunas nozīmes tēlus. Radošā darbība palīdz atklāt jaunas iespējas un formas labākajiem kopā dzīvošanas un darbības modeļiem, piemēroties jauniem apstākļiem un pārveidot esamību ar radošās iztēles un iniciatīvas palīdzību. Radošums attiecināms ne tikai uz jaunu mākslas priekšmetu vai stilu radīšanu, bet uz problēmu risināšanu jebkurā iespējamā jomā <i>[Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam]</i> .	Nemt vērā	

Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	32.Rekonstrukcija pieminekļa vai tā daļas pārveidošana, mainot apjomu, telpisko struktūru un plānojumu <i>[Ministra kabineta noteikumi Nr. 474. „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”]</i> .	Neņemt vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	33.Restaurācija pieminekļa vai tā daļas zinātniski pamatota atjaunošana sākotnējā veidolā, saglabājot vērtīgākos uzslāņojumus <i>[Ministra kabineta noteikumi Nr. 474. „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”]</i> .	Ņemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	34.Revitalizācija sena apbūves kompleksa vai teritorijas funkcionāla aktivizācija, pielāgojot to jaunai sabiedriskai funkcijai <i>[Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam]</i> .	Ņemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	35.Saglabāšana nozīmē uzturēt vietas elementus un struktūras esošā stāvoklī vienlaicīgi nepieļaujot to turpmāku esošo kvalitāšu pasliktināšanos <i>[The Burra Charter (The Australia ICOMOS Charter for Places of Cultural Significance)]</i> .	Neņemt vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	36.Teritorijas labiekārtojuma un apstādījumu projekts būvprojekts, kas atspoguļo (ietver) kompleksus ārtelpas arhitektoniskos un inženiertehniskos risinājumus. Tiek izstrādāts gan atsevišķi apbūves teritorijām, gan atsevišķi parkiem, skvēriem, laukumiem, gan kā ēkas vai ēku kompleksa būvprojekta sastāvdaļa.	Neņemt vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	37.Vēsturisko notikumu vietas teritorijas, vietas, ēkas, būves, priekšmeti, kas var nodrošināt Latvijas vēstures nozīmīgāko notikumu un personu piemiņas glabāšanu. Tie saistīti ar: valsts iekārtas izmaiņām un valsts	Neņemt vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā

	vadītāju piemiņas vietām, kultūras un sabiedrisko kustību (biedrību, organizāciju, partiju u.tml.) attīstību un kultūras darbinieku piemiņas un apbedījumu vietām, zinātnes, izglītības, tehnikas, amatniecības, lauksaimniecības un rūpniecības attīstību, karadarbību, pretošanās kustību un civiliedzīvotāju iznīcināšanu <i>[Ministra kabineta noteikumi Nr. 474. „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”]</i>.		
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	38.Vēsturisks parks sabiedriskas un kultūrvēsturiskas nozīmes dabas objekts, kurā ir dabas elementu, būvju un mazo arhitektūras formu daudzveidība un īpaši veidota infrastruktūra [Error! Reference source not found.], un kurš ir vecāk par 50 gadiem <i>[Ministru kabineta noteikumi Nr. 819. „Parku ierīkošanas kārtība un apsaimniekošanas pamatprincipi”]</i>.	Neņemt vērā	Netiek lietots pamatnostādņu tekstā
	39.Latvijas Ainavu arhitektūras biedrība ierosina papildināt patreizējo „Ainavu Politikas Pamatnostādņu” redakciju, paredzot līdz 2019.gadam <u>izveidot konkrētus un darboties spējīgus instrumentus</u> konkrētu mērķu sasniegšanai – visu mērogu (mikro un makro) ainavu reālās kvalitātes uzlabošanā, t.sk. dzīves vides pilnveidošanā.	Ņemt vērā daļēji Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 12.sadaļā „Ainavu aizsardzība un plānošana” ir: -noteikts, ka teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt ainaviski vērtīgas teritorijas, kuras attēlo grafiskajā daļā; -noteikti nosacījumi ainaviski vērtīgu teritoriju aizsardzībai un plānošanai, kā arī ainavu plānu izstrādei. Citās šo noteikumu sadaļās ir	Kā instruments, kas nodrošinās priekšnoteikumus ainavu kvalitātes uzlabošanai pamatnostādņu īstenošanas laikā, tiek izvirzīta ainavu pārvaldības uzlabošana, akcentējot ainavu plānošanu. Tā ietver vispusīgu ainavu novērtēšanu, ainavu kvalitātes mērķu izvirzīšanu un <u>rīcību noteikšanu izvirzīto ainavu kvalitātes mērķu</u>

		noteiktas prasības atsevišķu teritoriju, piemēram, ciemu un pilsētu, lauku, vasarnīcu un dārza māju apbūves, kā arī ūdeņu plānošanai un izmantošanai. Pamatnostādņu rīcības plānojumā paredzēts: <i>3.7. Izstrādāt metodiskas vadlīnijas par ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī, ietverot izvērstu terminu skaidrojumu un galveno Latvijas ainavu tipu raksturojumu.</i>	sasniegšanai.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	40. Latvijas Ainavu arhitektūras biedrība iesaka <u>rast starpnozaru koordinācijas mehānismus un tos definēt pamatnostādņēs</u>, lai dažādu nozaru speciālisti un sabiedrība kopumā nepārprotami spētu orientēties ainavas pārvaldīšanas, aizsardzības un saglabāšanas jautājumos. Sadarbībā ar Izglītības ministriju, pilnveidot ainavu speciālistu programmas, <u>nodrošinot ainavu nozari ar visu līmeņu ainavu speciālistiem</u>.	Nemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	41. Latvijas Ainavu arhitektūras biedrība iesaka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai <u>izveidot vienotu datubāzi zinātnisko pētījumu apkopojumam</u>. Esošie pētījumi ir veikti daudzveidīgās teritorijās, un skar gan visas Latvijas teritorijas, gan atsevišķas teritoriju daļas, atbilstoši katrā pētījumā iekļautajām metodēm, tomēr būtiski trūkst kopīgas datubāzes un atbilstošu tulkojumu datubāzes ar zinātnisko publikāciju pētījumu rezultātu satura izklāstu, kuri ir veikti Latvijas teritorijā, un būtu pieejami dažāda līmeņa ainavu speciālistiem.	Nemt vērā daļēji	Pamatnostādņu projekta Rīcības plānojumā paredzēts: 3.4. Pilnveidot VARAM tīmekļa vietnes sadaļu par ainavu politiku, ietverot tajā saites uz citu ainavu politikas īstenošanā iesaistītu institūciju tīmekļa vietnēm un ainavu jomā veikto pētījumu un

			projektu sarakstu.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	42.Punktā 3.5. iekļauto teikumu „Līdz ar to ainavu pārvaldības un teritorijas attīstības plānošanas speciālistiem trūkst zināšanu par ainavu novērtēšanu, kvalitātes mērķu noteikšanu, apsaimniekošanu un plānošanu.” <u>Pārfrāzēt</u> „Līdz ar to daļai pašvaldību ainavu pārvaldības un teritorijas attīstības plānošanas speciālistiem trūkst zināšanu par ainavu novērtēšanu, kvalitātes mērķu noteikšanu, apsaimniekošanu un plānošanu.”	Nemt vērā	
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	43.Latvijas Ainavu arhitektūras biedrība ierosina izstrādāt visām nozarēm saistošus normatīvos aktus, kas regulē ainavas un apstādījumu izbūvi un apsaimniekošanu, nosaka to kvalitātes vērtēšanas kritērijus gan izbūvē, gan apsaimniekošanā - normatīvie akti, kas saistīti gan būvniecību (t.sk. lielceļu un automaģistrāļu būve), gan lauksaimniecību un mežsaimniecību, gan dabas aizsardzību.	Nemt vērā daļēji	5.2. Ainavu pārvaldības uzlabošana <i>Ainavu plānošanas laikā var tikt izvirzīti priekšlikumi par normatīvā regulējuma pilnveidošanu, lai nodrošinātu ainavu kvalitātes mērķu sasniegšanu. Tos apkopo VARAM, kas kompetentajām institūcijām iesniedz priekšlikumus par nepieciešamību pilnveidot normatīvo regulējumu. Priekšlikumu sagatavošanai nepieciešamības gadījumā var tikt veidotas darba grupas, kurās var piedalīties arī sabiedrības pārstāvji.</i>

			Informējam, ka ir spēkā Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un Ekonomikas ministrija ir uzsākusi Vispārīgo būvnoteikumu izstrādi.
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	44.Ainavu aizsardzība – pamatnostādņēs, atbilstoši ainavas tipam (rakstam, funkcijai...), ir <u>jāidentificē (instrumenti, metodes, pieredze no citām valstīm)</u> galvenās vērtības (kultūras un dabas mantojums, jaunrade), kas būtu aizsargājamas jebkurā ainavas turpmākā izmantošanā, tai skaitā pārplānošanā, tādējādi nodrošinot to pēctecību turpmākām paaudzēm – mūsu tautas mantojuma – tradīciju pēctecība.	Nemt vērā daļēji	MK 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 12.sadaļā „Ainavu aizsardzība un plānošana” ir:
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	45.Ainavu pārvaldībā – pamatnostādņēs, atbilstoši identificētām vērtībām un noteiktām ainavas kvalitātēm, jāizvirza <u>konceptijas kā optimāli ilgtermiņā (5-10 gadu periodā) pārvaldīt ainavu</u> , lai nemazinot esošās vērtības, kopumā tiktu paaugstināta tās kvalitāte (instrumenti, metodes, pieredze no citām valstīm).		-noteikts, ka teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var noteikt ainaviski vērtīgas teritorijas, kuras attēlo grafiskajā daļā;
Latvijas Ainavu arhitektu biedrība	46.Ainavu attīstība – pamatnostādņēs, atbilstoši ainavas tipiem, identificētām vērtībām un noteiktām kvalitātēm, izvirzīts <u>ainavu lietderības novērtējums (apstiprinot esošo un piešķirot jaunu funkcionalitāti)</u> lokāla mēroga pašvaldību līmeņos, tādējādi mazākā mērogā katram ainavas tipam un tās kvalitātei nosakot optimālāko attīstības mērķi.		-noteikti nosacījumi ainaviski vērtīgu teritoriju aizsardzībai un plānošanai, kā arī ainavu plānu izstrādei. Citās šo noteikumu sadaļās ir noteiktas prasības atsevišķu

			teritoriju, piemēram, ciemu un pilsētu, lauku, vasarnīcu un dārza māju apbūves, kā arī ūdeņu plānošanai un izmantošanai. Pamatnostādņu projekta Rīcības plānojumā paredzēts: <i>2.7. Izstrādāt metodiskas vadlīnijas par ainavu plānošanu reģionālajā un vietējā līmenī, ietverot arī izvērstu terminu skaidrojumu un Latvijas galveno ainavu tipu raksturojumu.</i>
--	--	--	--

Kopsavilkumu sagatavoja:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
 Telpiskās plānošanas departamenta
 Telpiskās plānošanas politikas nodaļas
 vecākā eksperte Dace Granta
 Tālrunis 66016553, e-pasts dace.granta@varam.gov.lv